

4.2.2025

Martimon tuulivoimahankkeen yleisötilaisuus, kaavan valmisteluaineiston ja YVA-selostuksen esittely

Aika 21.2.2025 klo 17.00-19.40

Paikka Aineen taidemuseo (Torikatu 2, Tornio), Teams

Osallistujat

Harri Ryyänen	Tornion kaupunki
Hannu Raasakka	Lapin ELY-keskus
Eevis Metsola	Myrsky Energia Oy
Olli Kiviniemi	Myrsky Energia Oy
Jukka Lahdenperä	Myrsky Energia Oy
Timo Huhtinen	Sitowise Oy
Sanna Matkaselkä	Sitowise Oy

Paikalla noin 38 henkilöä ja etäyhteydellä noin 20 henkilöä.

Liitteet Esitysdiat

1 Tilaisuuden avaus

Hannu Raasakka Lapin ELY-keskuksesta avasi tilaisuuden. Suoritettiin esittelijöiden esittäytyminen.

2 Tornion kaupungin puheenvuoro

Harri Ryyänen Tornion kaupungilta kävi puheenvuorossaan läpi Tornion tuulivoimatilannetta nykyhetkessä ja suunnittelussa olevien osalta. Torniossa on tuotannossa tällä hetkellä yhteensä 21 tuulivoimalaa.

Suunnittelussa/kaavoitusvaiheessa on yhteensä noin 201 tuulivoimalaa. Ryyänen toi puheenvuorossaan esiin myös tuulivoiman taloudelliset vaikutukset kaupungin näkökulmasta.

Kysymys: Onko kaupunki valmis hyväksymään kaikki suunnittelussa oleva tuulivoimahankkeet?

Vastaus: kaavojen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Kommentti: maakuntakaavassa ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi

Kommentti: Valtio on suunnitellut tasausjärjestelmää, jonka mukaan kunnat, joissa on tuulivoimaa, eivät enää saisikaan kiinteistöverotuloja itselleen.

4.2.2025

3 YVA kaavoituksessa

Hannu Raasakka Lapin ELY-keskuksesta kertoi YVA:n tarkoituksesta ja tavoitteista sekä YVAN ja kaavan yhteismenettelystä ja mahdollisuudesta jättää palautetta.

Kysymys: kenellä on vastuu hankkeen tiedottamisesta? Hanke vaikuttaa myös Ylitornion puolella.

Kysymys: Samaa ongelmaa ollut myös muissa Myrskyn hankkeissa. Vinsanmaan tiedotuksessa samoja puutteita ja havaintoja. Ettekö ota kantaa tuohon tiedottamiseen, ihmiset eivät ole tulleet kuulluksi!

Vastaus: kunta vastaa kaavoitusasioiden tiedottamisesta. Kaavan jokaisessa vaiheessa on tiedotettu kirjeitse sekä kuulutuksella lehdessä. Jokaisessa nähtävilläolon vaiheessa on mahdollista jättää palautetta ja tämä YVA-selostus/kaavaluonnosvaihe on yksi niistä.

Kysymys: Tornion kaupungin kirjaamo ei kuittaa automaattisesti, kun lähettää postia, miksi?

Vastaus: Kirjaamo välittää viestit eteenpäin vastuuhenkilöille ja ainakin kaavoituksessa pyritään kuittaamaan viesti vastaanotetuksi, jos kuittausta on pyydetty.

Kommentti: Asukaskysely on tehty, mutta se ei ole tavoittanut kaikkia

Kysymys: Edellisessä vaiheessa Ylitornion puolelta on jätetty palautetta, jossa kaikkiaan 50 allekirjoittajaa. Miksi palautetta ei ole huomioitu?

Vastaus: Palaute on saapunut ja se on huomioitu yhteysviranomaisen YVA-suunnitelmasta antamassa lausunnossa (varmistettu tilaisuuden aikana). Palautteet käsitellään nimettöminä.

Kommentti: Meri-Lapin lintutieteellinen yhdistys Xenus ry ei ole saanut kutsua seurantaryhmään eikä lausuntopyyntöä. Linnustovaikutusten arviointiin ei tehty riittävästi selvityksiä nykytilasta.

4 Hankkeesta vastaavan puheenvuoro

Eevis Metsola Myrsky Energia Oy:stä kertoi lyhyesti Myrskystä hankeyhtiönä.

Kysymys: Onko Myrskyllä yhtään omaa hanketta?

Vastaus: Myrskyllä ei ole vielä yhtään tuotannossa olevaa tuulivoimahanketta. Ensimmäiset hankkeet ovat tällä hetkellä kaavaehdotusvaiheessa.

5 YVA-selostuksen ja kaavaluonnosten esittely

Timo Huhtinen Sitowisesta esitteli tiivistetysti YVA-selostuksen sisällön ja vaikutusten arvioinnin tulokset sekä nähtävillä olevat kaavaluonnokset.

4.2.2025

6 Kysymykset ja keskustelu

YVA-selostuksen ja kaavaluonnosten esittelyn jälkeen siirryttiin kysymyksiin ja keskusteluun.

Kysymys: Jos alle 40 dB taso alittuu, tarkoittaako se sitä että mitään ääntä myllyistä ei kuulu?

Vastaus: 40 dB on kuultavissa olevaa ääntä.

Kommentti: Kyllähän tuo alle 40 db on ihan kuultavaa ääntä. Maaseudun hiljaisuudessa se on ihan huomattava haitta jo tuo 40 db, mutta eipä se siinä pysy.

Kommentti: Se olisi hyvä konsultin myös sanoa. Äänettömään maisemaan tulee ääni.

Kysymys: Entä se konehuoneen ääni?

Vastaus: Konehuoneen ääni on mukana mallinnuksessa.

Kysymys: Onko vesistöt huomioitu melumallinnuksessa, kun ääni kantautuu eri tavalla kuin metsä taakse?

Vastaus: Vesistöt on huomioitu mallinnuksessa kovana pintana, jonka pinnalla ääni kantautuu etäämmälle.

Kommentti: Infra-ääni ja sen aiheuttamat terveyshaitat tulee myös huomioida.

Kysymys: miten yhteisvaikutukset huomioidaan?

Vastaus: Yhteisvaikutukset on arvioitu YVA-selostuksessa.

Kysymys: Miksi havainnekuvia ei ole laadittu yhteisvaikutuksia ajatellen? Miksi lähimmän asuinrakennuksen kohdalta ei ole laadittu havainnekuvaa?

Vastaus: Havainnekuvia on laadittu niistä pisteistä, joihin näkyvyyttä syntyy.

Kysymys: Miten purkurahasto kerrytetään?

Vastaus: purkurahasto on sovittu maanomistajien kanssa tehdyissä vuokrasopimuksissa ja se talletetaan porrastetusti hankkeen elinkaaren aikana. Purkurahasto on sopimuksissa sidottu elinkustannusindeksiin.

Kysymys: kuulinko oikein, että te huomioitte myös perustuksen purkamisen?

Kysymys: Yleensä missään hankkeessa ei purkuvakuus kata perustusten purkamista, ainoastaan maanpäälliset osat, sillä sitä laki tällä hetkellä vaatii. Siksi itsekin ihmettelin konsultin sanomaa, että kattaisi. Olisi kiva kuulla tähän tosiaan vielä vahvistus, vai sanoiko konsultti väärin. (Tässä puheenvuorossa viitatusa sanomasta vastasi hankkeesta vastaavan edustaja, ei konsultti).

Vastaus: Purkurahasto kattaa myös perustusten purkamisen.

Kommentti: Minäkin kaipaisin purkuvakuuksista faktaa. Usein purkuvakuutta kerätään tuulivoimalan elinkaaren ajan, mutta entäpä jos kustannukset nousevat ennalta-arvaamattoman paljon, kuten viime vuosina on ollut jo tapana nousta? Kustannukset voivat nousta myös poliittisten päätösten johdosta, jos purkamiselta

4.2.2025

vaaditaan enemmän. Tai jos tuulivoimalat pitääkin purkaa aiemmin? Ruotsissa on täytynyt purkaa jo lyhyen käytön jälkeen.

Kysymys: Purkuvakuuksista mainittiin että on suuruus on määrätty sopimuksessa. Onko niin että sen suuruus on kiinni siitä kuinka paljon on onnistuttu maanomistajaa huijaamaan? Toisella on 100 000€ ja toisella 50 000€. Purun tullessa firma konkkaan.

Vastaus: Sopimukset on kahdenvälisiä, eikä niiden sisältöä avata julkisesti. Sopimukset on laadittu maanomistajien kanssa, eikä ketään ole huijattu allekirjoittamaan.

Kysymys: Paljonko hanke työllistää paikallisia? Rakentamisen jälkeen.

Vastaus: Työllistämisaikutuksia muodostuu suorasti ja epäsuorasti. Rakentamisvaiheen jälkeen teiden ja voimaloiden kunnossapitoon hyödynnetään ensisijaisesti paikallisia tekijöitä.

Kommentti: Näitä hankkeita monesti kehittävät tällaiset yhtiöt kuin Myrsky, ja sitten hanke myydään lopulta kokonaan ulkomaille. Toki näissä voi olla se paikallinen Ky tms, joka syöttää voitot emoyhtiölle ja se ajetaan sitten konkkaan. Se paikallinen yritys siis, ei emoyhtiö.

Kommentti: Paljonko arvio purusta on nyt? Summa. 100 tonnia ja betoniakin on pois. Aika velhoja ovelle on aivan realistinen riski, että tulevaisuudessa purku tulee maanomistajan tai kunnan vastuulle. On yhtä rehellistä myöntää myös se kuin nuo tulotkin.

Kommentti: Tuo 100 000€ ei riitä edes nosturikuluihin. Huh sentään. Se ei riitä edes nyt, saati 30v päästä.

Kommentti: Jos tämä työllistää vain linkomiehen, niin miksi markkinoitte tätä mm työllisyydellä?

Kommentti: Olen kuullut samaa, moni maanomistaja on tyytymätön. Huijattu allekirjoittamaan kun ei ole ollut parempaa tietoa. Toivotaan nyt, että hanke kaatuu

Kysymys: Vilkkuuko voimaloiden valot?

Vastaus: Voimaloissa vilkkuu valoisaan aikaan kirkkaat valot. Pimeään aikaan voimaloissa palaa yhtäjaksoisesti punaiset valot ja ne eivät siis vilku.

Kommentti: Mikromuovit huolestuttavat myös minua. Voimaloiden siivet pitää vaihtaa käsittääkseni noin 7v välein kulumisen vuoksi. Ne ovat tosi kuluneet silloin kun ne vaihdetaan. Täällä Kitkiäisvaarassa kun tipahti vahingossa voimalan siipi, sitä murskattiin täällä kaatopaikalle kuljetusta helpottamaan ja siinä lenteli toki vähän isompaakin muovia sinne tänne. Ei varmasti täyttänyt mitään luontodirekteevejä tämäkään toiminta.

Kysymys: Oletteko suunnittelussa huomioon onko hankkeella paikallisten sosiaalista hyväksyttävyyttä?

4.2.2025

Vastaus: Kyllä otetaan huomioon, mm nämä yleisötilaisuudet mahdollistavat keskustelun.

Kysymys: Miten huomioidaan se, että voimaloista lentää öljyä laajalle alueelle voimaloiden ympäristöön?

Vastaus: Lähtökohtaisesti voimaloista ei valu öljyä ympäristöön.

Kommentti: Ja tosiaan se öljyn valuminen ympäristöön. Tuulivoimaloiden huoltajat ovat kertoneet, että sitä tapahtuu. Ihan sama, vaikka näissä selvityksissä sanottaisiin mit, sitä tapahtuu ja paljon. 30v toiminta-ajalla sitten vaikutus on todella iso. Maa-aines on pilalla, ja miten suurelta alalta? Saastunut maa-aines pitäisi ehdottomasti vaihtaa, kuten pitää muuallakin, jos maata saastuu. Miksi tuulivoimalat ovat poikkeus

Kommentti: Jännä että tuulivoimaloiden perustukset olisi harmitonta jättää maahan mutta purappa talo niin ei eipä anna kunta jättää maahan.

Kommentti: Veikkaan, että löysällä lainsäädännöllä koitetaan saada kunnat täyteen tuulivoimaloita. Sitten vain muutetaan lakia ja kunnat maksavat.

Kommentti: Tornioon on suunnitteilla Suomen mittakaavassa todella paljon tuulivoimaloita. Harvassa kunnassa tulee olemaan näin paljon. Kun valtakunnan politiikassa päätetään näistä tuulivoimaloita koskevista laeista, paljonkohan painaa Meri-Lapin tai Lapin kuntien näkemys? Ei kovin paljon, kun ei ole kovin monta kansanedustajaakaan Lappia puolustamassa. Poliittinen päätös siis todennäköisesti ei ole kannattava tällaisille harvinaisille jättimäisten määrien tuulivoimakunnille.

Kysymys: Onko hanketta selvittävä konsultti puolueeton? Eli kuka maksaa korvauksen työstä.

Vastaus: Hankkeesta vastaava maksaa konsultille korvauksen tehdystä työstä. Vaikutusten arviointi laaditaan asiantuntijatyönä, jota ohjaa mm erilaiset lait ja ohjeistukset. Yhteysviranomaisen valvoo, että lakeja ja ohjeistuksia noudatetaan ja että vaikutusten arviointi on riittävä.

Kommentti: Olen kuunnellut lukuisia näitä ja aina tulee tunne, että jokaiseen voimalatoimijan ongelmaan löytyy heille sopiva vastaus.

Kommentti: Selvitykset ovat kaikkea muuta kuin puolueettomia, koska vaikutuksia vähätellään suuresti.

Kysymys: ELY on kaikissa omissa lausunnoissa vaatinut ottamaan huomioon yhteisvaikutukset. Miksi ette tee mitä ELY pyytää?

Vastaus: Yhteisvaikutukset on arvioitu YVA-selostuksessa.

Kommentti: Lappilaisille tulee voimaloista haitat. Lappilaisten pitäisi saada sähkö ilmaiseksi!

Kommentti: Teräksen sulatusta ei sattumasähkön varaan voi laskea.

4.2.2025

Kommentti: Havainnekuvat kyllä näyttivät, että maisemahaitta on kaamea.

Kommentti: Kaupungille palaute. Hommatkaa laitteet joilla etä-ääni kuuluu kunnolla. Linja on surkea. Käytännössä ei myllyjä ole laitettu kiinni melun takia vaikka se on koettu häiritseväksi. Jaska on niin sanotusti jo housuissa. Melu voi ihan hyvin olla uusi asbesti. Sekin oli sallittua vielä 90 luvulla. Meluun on syytä suhtautua vakavasti.

Kommentti: Jos voimaloiden meteli on häiritsevää ja siitä valittaa niin vastaukseksi tulee "ei ole vikaa" ja mitä se mittaaminen auttaa seuraavalla viikolla

Kommentti: Tärkeintä on miettiä, ketä äänestää seuraavissa kuntavaaleissa. Seuraavan kauden valtuutetut tekevät suurimman osan Tornion tuulivoimahankkeiden päätöksistä.

7 Tilaisuuden päätös

Päätettiin tilaisuus, kun kysymyksiä ei enää noussut esiin. Tilaisuus päätettiin klo 19.40.

